

**NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM**

LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

TÁJÉKOZTATÓ

a közigazgatási szakvizsga

Kül- és biztonságpolitikai ágazat

című tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2025. március 10.

Tisztelt Vizsgázó!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási szakvizsgálóhoz kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási szakvizsgálóról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése kimondja, hogy a követelményrendszeren alapuló tananyagot az NKE – különösen a jogszabályi változásokra tekintettel – rendszeresen, de legalább évente felülvizsgálja, és szükség esetén aktualizálja.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2025. január 01-jéig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a közzolgálati tisztviselők ismereteiket hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2025. márciusi vizsgaidőszak folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagokban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítás helyét az oldalszám és bekezdés feltüntetésével, dőlt betűtípussal, vastagon kiemelve jelöltük. Az új, hatályos szövegrészek pirossal szedve találhatóak, míg a hatályát veszített részek fekete áthúzással vannak jelölve. Az egyes módosítások indokolása dőlt betűvel az adott módosított szövegrészt követően került rögzítésre. A bemutatott változások tankönyvekbe történő átvezetéséről március hónapban gondoskodunk.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási szakvizsgálóra Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2025. március 10.

**Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

Kül- és biztonságpolitikai ágazat

I. rész - a külügyi igazgatás rendszere

2.1. MAGYARORSZÁG HELYZETE AZ EURÓPAI UNIÓBAN

A 28. oldalon a szöveg az alábbiak szerint módosul:

(...)

A sikeres EU-elnökséget követően a legfontosabb feladat Magyarország érdekérvényesítő képességének tartós növelése. A cél olyan strukturált döntés-előkészítő és érdekérvényesítő működési modell kialakítása, amely a meglévő eszközök, módszerek hatékonyabb kihasználása mellett lehetővé teszi, hogy a 2011 első felében, **majd 2024 második felében** az uniós elnökségek által megteremtett alapokra (kapcsolati háló, kedvező megítélés) építve tartósan megnöveljük érdekérvényesítő képességünket.

(...)

Magyarország célja, hogy létrejöjjön a belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség. Kezdeményező szerepet kíván játszani a belső és a külső fenyegetések elhárításában a biztonságos külső határok között működő közösség érdekében.

Új alfejezet:

2.1.1 A 2024-es magyar soros elnökség prioritásai

2024 második felében, július 1-jétől december 31-ig Magyarország másodjára töltötte be az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét. Az elnökségi időszak alatt Magyarország hét prioritásra fókuszált, amelyek az Európai Unió gazdasági, biztonsági és társadalmi kihívásaira kívántak válaszolni. A program célja, hogy Magyarország tisztességes közvetítőként és a tagállamok és intézmények közötti együttműködés előmozdítójaként járuljon hozzá az EU békéjéhez, biztonságához és jólétéhez.

- a) Az **Új Európai Versenyképességi Megállapodás** elfogadása kiemelt célként fogalmazta meg a magyar elnökség, hiszen az EU termelékenységeinek és versenyképességének javítása kulcsfontosságú a globális versenytársakkal szembeni lemaradás megállításához. A program célja a gazdasági növekedés újraindítása, a belső piac elmélyítése, a KKV-k támogatása, valamint a zöld és digitális átmenet elősegítése.
- b) Második prioritás az **európai védelempolitika megerősítése** a kontinens biztonsági helyzetének javítása érdekében. A Stratégiai Iránytű végrehajtása mellett a védelemipar technológiai bázisának megerősítése, a védelmi innováció és a tagállami védelmi beszerzési együttműködés fokozása is prioritás, hiszen az EU-nak növelnie kell védelmi képességeit és válságkezelési kapacitását.
- c) Harmadikként a **következetes és érdemeken alapuló bővítéspolitikát** foglalták meg, amelynek célja az EU bővítési folyamatának fenntartása és a Nyugat-Balkán integrációja.
- d) Negyedikként az **illegális migráció megfékezése** áll célkitűzésként, amely érdekében az EU-nak szorosabban kell együttműködnie a határmenti, kulcsfontosságú kibocsátó- és tranzitországokkal.
- e) Ötödikként a **kohéziós politika jövőjének kialakítása** kerül előtérbe, hiszen az EU régiói közötti fejlődési különbségek csökkentése és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió biztosítása alapvető fontosságú. A magyar elnökség célja, hogy stratégiai vitát folytasson a kohéziós politika jövőjéről, és meghatározza annak szerepét a versenyképesség és a foglalkoztatás előmozdításában.
- f) A **gazdaközpontú uniós agrárpolitika** a hatodik prioritás. Az európai mezőgazdaság versenyképességének növelése érdekében elengedhetetlen a fenntartható termelési gyakorlatok alkalmazása és az élelmiszerbiztonság garantálása. A magyar elnökség támogatni kívánja a gazdákat és a mezőgazdaság fenntarthatóságának elősegítését.

- g) Végül a **demográfiai kihívások** kezelése áll a középpontban, mert az európai társadalmak fokozott idősödése és a munkaerőhiány hosszú távú megoldást igényel. A magyar elnökség célja, hogy a tagállami hatáskörök tiszteletben tartása mellett irányítsa a figyelmet a demográfiai kihívásokra és azok hatékony kezelésére.

Indokolás: a 2024-es magyar elnökség prioritásainak szerepeltetése indokolt, különösen a központi szervek érintettségére.

2.3. LISSZABONI SZERZŐDÉS ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA

A 32. oldalon a szöveg az alábbiak szerint módosul:

(...)A Lisszaboni Szerződés lényegében megteremtette az Unió külügyminiszteri pozícióját, azonban a kevésbé problematikus „külügyi és biztonságpolitikai főképviselő” elnevezés alatt. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, egy személyben a Külügyek Tanácsának elnöke és Európai Bizottság alelnöke is. A pozíciót jelenleg a ~~spanyol Josep Borrell Fontelles~~ **az észt Kaja Kallas** tölti be. (...)

2.4. AZ EURÓPAI KÜLÜGYI SZOLGÁLAT

A 33. oldalon a szöveg az alábbiak szerint módosul:

Az *Európai Külügyi Szolgálat* (European External Action Service) a tagállamok diplomáciai szolgálataival együttműködésben az Európai Unió Kül- és biztonságpolitikai főképviselőjét támogatja megbízatásának ellátása során. A pozíciót a ~~spanyol Josep Borrell Fontelles~~ **az észt Kaja Kallas** tölti be jelenleg. (...)

Indokolás: aktualizálás.

3.2.2. A köztársasági elnök

A 36. oldal alján a felsorolás az alábbiak szerint módosul:

A Sándor-palotában önálló szervezeti egységként a következő igazgatóságok működnek:¹

- a) ~~— Elnöki Titkárság,~~
- b) ~~— Alkotmányossági és Jogi Igazgatóság,~~
- c) ~~— Gazdasági, Üzemeltetési és Műszaki Igazgatóság,~~
- d) ~~— Honvédelmi Igazgatóság~~
- e) ~~— Kiemelt Figyelmet Érdemlőkért Felelős Igazgatóság,~~
- f) ~~— Kommunikációs Igazgatóság,~~
- g) ~~— Koordinációs Igazgatóság,~~
- h) ~~— Külügyi Igazgatóság~~
- i) ~~— Protokoll Igazgatóság~~
- j) ~~— Stratégiai és Tervezési Igazgatóság.~~

A Sándor-palotában önálló szervezeti egységként működik a Corvin-lánc Iroda. Az önálló szervezeti egységek tevékenységét a köztársasági elnök iránymutatása alapján a főigazgató közvetlenül irányítja.

Lényeges szólni a Protokoll Igazgatóság feladatairól. A Protokoll Igazgatóság működik közre az elnök külügyi és diplomáciai jellegű tevékenységének előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. Ennek során kapcsolatot tart a Külgazdasági és Külügyminisztériummal és a diplomáciai testület tagjaival és elkészíti az elnök tárgyalásaihoz szükséges felkészítő és háttéranyagokat.

A Protokoll Igazgatóságnak ugyancsak feladata a külpolitika alakulásának figyelemmel kísérése, melynek során kapcsolatot tart a KKM-mel (és a diplomáciai testület tagjaival)

¹ A Sándor Palota szervezete 2024. 01. 31. szerinti állapot szerint.

~~és más a külügyi igazgatás terén hatáskörrel rendelkező állami intézményekkel és a külföldi államfők hivatalaival és azok munkatársaival. Magától értetődően a Sándor-palota Protokoll Igazgatósága tesz javaslatot az elnök külügyi és diplomáciai tevékenységére és nyilvántartja az államfő programjait.~~

A Sándor-palotában önálló szervezeti egységként a következő igazgatóságok működnek:²

- a) Elnöki Titkárság,
- b) Alkotmányossági és Jogi Igazgatóság,
- c) Gazdasági, Üzemeltetési és Műszaki Igazgatóság,
- d) Honvédelmi Igazgatóság,
- e) Kommunikációs Igazgatóság,
- f) Külügyi Igazgatóság,
- g) Protokoll Igazgatóság.

A Sándor-palotában önálló szervezeti egységként működik a Corvin-lánc Iroda. Az önálló szervezeti egységek tevékenységét a köztársasági elnök iránymutatása alapján a főigazgató közvetlenül irányítja.

Lényeges szólni a Protokoll Igazgatóság feladatairól. A Protokoll Igazgatóság működik közre az elnök külügyi és diplomáciai jellegű tevékenységének előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában és elkészíti az elnök tárgyalásaihoz szükséges felkészítő- és háttéranyagokat. A Protokoll Igazgatóságnak ugyancsak feladata a külpolitika alakulásának figyelemmel kísérése, melynek során kapcsolatot tart a KKM-mel (és a diplomáciai testület tagjaival) és más a külügyi igazgatás terén hatáskörrel rendelkező állami intézményekkel és a külföldi államfők hivatalaival és azok munkatársaival. A Protokoll Igazgatóság tesz javaslatot az elnök külügyi és diplomáciai tevékenységére és nyilvántartja az államfő programjait.

Indokolás: az 1/2024. (IV. 4.) KE utasítás a Sándor-palota Szervezeti és Működési Szabályzatáról alapján.

3.2.3. A Kormány, különös tekintettel a külgazdasági és külügyminiszter feladatára

A 38. oldal közepén a felsorolás az alábbiak szerint változik:

~~A statútum értelmében a külgazdasági és külügyminiszter a kormány tagjai közül jelenleg hét területért visel felelősséget:~~

- ~~1. — külgazdasági ügyekért,~~
- ~~2. — külpolitikáért,~~
- ~~3. — a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért,~~
- ~~4. — úrkutatásért,~~
- ~~5. — a csángó ügyek vonatkozásában — nemzetpolitikáért,~~
- ~~6. — üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért,~~
- ~~7. — harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért~~

A statútum értelmében a külgazdasági és külügyminiszter a kormány tagjai közül jelenleg öt területért visel felelősséget:

- 1. külgazdasági ügyekért,
- 2. külpolitikáért,
- 3. a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért,
- 4. – a csángó ügyek vonatkozásában – nemzetpolitikáért,
- 5. üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért.

² A Sándor Palota szervezete 2025. 01. 20. szerinti állapot szerint.

Indokolás: A 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről alapján.

3.2.3.3. A külgazdasági és külügyminiszter további feladatai

A 42. oldal alulról a második a második bekezdés az alábbiak szerint módosul:

(...)

~~A külgazdasági és külügyminiszter az úrkutatásért való felelőssége keretében ellátja az úrkutatási tárgyú nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos, továbbá az európai integrációból adódó úrkutatási és úrpolitikai program előkészítési és harmonizációs feladatokat, felhatalmazás alapján képviseli a Kormányt a nemzetközi szervezetekben.~~

A miniszter koordinálja a HUNOR Magyar Úrhajós Programmal összefüggő feladatok megvalósítását, részt vesz az úrkutatási vonatkozású kérdések kapcsán a nemzetközi szervezetekben.

(...)

A 43. oldal tetején az alábbi szövegrész törlésre kerül:

~~A miniszter a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért való felelőssége keretében meghatározza, hogy melyik harmadik ország állampolgára foglalkoztatható Magyarországon foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel vagy vendégmunkás tartózkodási engedéllyel.~~

Indokolás: A 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről alapján.

3.2.5. Az Európai Uniók Ügyek Minisztériumának feladatai és az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság

A 48. oldal második bekezdése törlésre kerül:

~~Az EKTB-ben való munkavégzésnek két szintje van, ezek közül a szakértői csoportokban folytatott tevékenységet az EKTB tisztán szakmai szintjének, míg az EKTB képviselői részvételével tartott heti rendszerességgel tartott üléseket a bizottság vegyes (szakmai-politikai) szintjének tekinthetjük. A szakmai munka érdemi része az 1992 óta szinte folyamatosan növekvő számú és jelenleg ötvenkettő szakértői csoportban zajlik, melyek vezetését a feladatkör szerint illetékességgel rendelkező minisztérium vagy központi államigazgatási szerv biztosítja.~~

Indokolás: egyszerűsítés, tananyagcsökkentés.

3.2.6. A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter, valamint a további miniszterek feladatai

A 48. oldalon található szövegrész az alábbiak szerint módosul:

A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter ellátja a miniszterelnök és a Kormány körüli állami protokoll teendőket, felel a miniszterelnök külföldre történő kiutazásaival kapcsolatos feladatok ellátásáért. Ugyanő felelős a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért, és a minősített adatok védelmének szakmai felügyeletéért.

A Miniszterelnöki Kabinetiroda szervezetrendszerében működik továbbá a miniszterelnök nemzetbiztonsági főtanácsadója is.

A szakminiszterek a saját szakterületükhöz igazodva vesznek részt a nemzetközi kapcsolatokban és az uniós együttműködésben.

A miniszter a miniszterelnök útmutatása szerint a nemzetbiztonsági főtanácsadóként működő nemzeti információs államtitkár útján

a) elemzi és értékeli a nemzetbiztonsági szolgálatok együttműködését, szükség esetén javaslatot tesz a Kormány feladatkörében érintett tagjának vagy a Kormánynak intézkedés megtételére,

b) értékeli és elemzi a kormányzati döntésekhez kapcsolódó nemzetbiztonsági információk áramlását,

c) értékeli a nemzetbiztonsági tevékenységhez kapcsolódó kormányzati döntések megvalósulását, ennek keretében a végrehajtás alakulásáról a Kormány feladatkörében érintett tagjától információt, illetve az érintett szervektől tájékoztatást is kérhet,

d) elemzi, értékeli és szükség esetén ellenőrzi a honvédelmi és haderőreformmal, valamint a nemzeti hadiipar fejlesztésével összefüggő kormányzati feladatok végrehajtását, illetve kezdeményezi a Kormány feladatkörében érintett tagjai összehangolt védelmi tevékenységét,

e) koordinálja a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásával kapcsolatos kormányzati feladatok ellátását, illetve kezdeményezi a Kormány feladatkörében érintett tagjai összehangolt védelmi tevékenységét,

f) rendezi és jóváhagyásra, aláírásra benyújtja a döntéshozatalra felterjesztett ügyiratokat, illetve feladat- és hatáskör szerint továbbítja a hozzá beérkezett megkereséseket,

g) kapcsolatot tart a nemzetbiztonsági szervek irányításával kapcsolatos tevékenységet végző állami vezetőkkel, szervezeti egységek vezetőivel, valamint Magyarország nemzetbiztonsági szolgálatainak vezetőivel,

h) a nemzetbiztonsági főtanácsadóként ellátja a Védelmi Tanács titkári feladatait.

i) gyakorolja a Védelmi Igazgatási Hivatal védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásával összefüggő tevékenysége feletti irányítási hatásköröket,

j) a Védelmi Igazgatási Hivatal szervezeti és működési szabályzatára, valamint a Védelmi Igazgatási Hivatal főigazgatójának és főigazgató-helyettesének személyére vonatkozóan a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkárával együtt javaslatot készít elő a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter részére.

A szakminiszterek a saját szakterületükhöz igazodva vesznek részt a nemzetközi kapcsolatokban és az uniós együttműködésben.

Indoklás: egyszerűsítés, tananyagcsökkentés.

4.2.2. A külképviselet vezetőjének kinevezése

Az 53. oldalon található keretes rész törlésre kerül:

A magyar történelemtudomány képviselői majdnem egybehangzóan állítják, hogy a világ első állandó diplomáciai képviseletét Luxemburgi Zsigmond magyar és német-római király hozta létre 1425-ben Milánóban, Filippo Maria Visconti herceg udvarában. Az első követ (orator) itáliai származású volt és Bartolomeo Moscának hívták. Annyi bizonyos, hogy az állandó követség, mint intézmény kialakulása a XV. századhoz és Észak-Itáliához köthető, míg korábban csak ad hoc követek küldésére és fogadására volt példa.

Az első magyar női követ (aki lehet, hogy a világon is az első nő volt ebbéli minőségében) Bédy Schwimmer Róza volt, akit 1918-ban Bernbe küldött a magyar kormány, bár vannak, akik szerint megbízólevelét a svájci (kollektív) államfő nem vette át, mivel az alpesi országban abban az időben a nők még nem rendelkeztek a politikai jogok teljességével.

Az első magyar állampolgárságú nuncius Kada Lajos (1924–2001) érsek volt, aki 1975-ben lett Costa Rica-i nuncius (1980-tól Salvadorba is akkreditálva). Kada érsek 1991 és 1995 között németországi, majd 1995 és 2000 között spanyolországi nuncius volt. A következő (második) magyar állampolgárságú nuncius Pintér Gábor (1964–) érsek lett, aki 2019-től vezeti a hondurasi Apostoli Nunciaturát.

Indoklás: egyszerűsítés, tananyagcsökkentés.

4.3.4. A schengeni rendészeti együttműködési rendszer

A 63. oldalon az alfejezet első bekezdése az alábbiak szerint módosul:

~~Jelenleg az Európai Unió huszonhét tagállama közül huszonhárom ország tartozik a schengeni államok teljes együttműködési körébe. A Tanács 2023. december 30-án megállapodott a Bulgáriával és Romániával közös légi és tengeri határokon végzett belső határellenőrzések megszüntetéséről. (A szárazföldi határokon végzett ellenőrzések megszüntetéséről később döntenek majd.) A Ciprussal közös belső határokon mind ez ideig nem szűnt meg az ellenőrzés, Írország pedig nem része a schengeni térségnek, bár Írország a rendőri együttműködésben részt vesz. A nem EU tagállamok közül ugyanakkor Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc a schengeni együttműködés teljes jogú tagjai.~~

A schengeni térség az európai projekt egyik fő vívmánya, mely jelenleg 29 államot foglal magában így közel 420 millió lakosra terjed ki. A 27 uniós tagállam közül 25 ország – valamint az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagjai (Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc) vesznek részt a rendészeti együttműködési rendszerben. A Ciprussal közös belső határokon még nem szűnt meg az ellenőrzés, Írország pedig nem része a schengeni térségnek, bár Írország a rendőri együttműködésben részt vesz. A résztvevő országok köre legutóbb 2025 január elsejével módosult, ugyanis a 2024 decemberében a magyar soros elnökség alatt sikerült megállapodnia a Tanácsnak Bulgáriával és Romániával a határokon végzett ellenőrzések megszüntetéséről.

A belső határellenőrzések nélküli térséghez tartozás azt jelenti, hogy az országok a belső határaikon nem végeznek ellenőrzést, kivéve bizonyos fenyegetések esetén ugyanakkor külső határaikon harmonizált ellenőrzést végeznek, meghatározott kritériumok alapján. A schengeni térségre vonatkozó szabályokat az ún. Schengeni határellenőrzési kódex tartalmazza.

Indoklás: pontosítás, aktualizálás.

Kül-és biztonságpolitikai ágazat

II. rész - Biztonság- és védelempolitika

2. FEJEZET: MAGYARORSZÁG BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKÁJA

A fejezet 81. oldalán lévő harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul, valamint kiegészül egy bekezdéssel:

A Biztonság- és Védelempolitika Alapelvei az Országgyűlés által meghatározott és elfogadott, hosszú távú **alap** dokumentum, amely az ország helyzetének és fenyegetettségének értékelése alapján meghatározza a Kormány számára, hogy mely fő elvek, irányok és célok szerint tervezze és hajtsa végre az ország védelmi és biztonsági célú felkészítését, illetve képességeinek fejlesztését, fenntartását és működtetését.

A Biztonság- és Védelempolitika Alapelveinek tartalmára vonatkozóan a Kormány – a Magyarországot érintő azonosított külső hatások és kockázatok, a belső kihívások, és a fejlődés lehetséges irányai alapján – javaslatot tesz:

- az elérendő, a védelemmel és biztonsággal kapcsolatos nemzeti tervezési célokra;
- a védelmi és biztonsági felkészítés tervezésének stratégiai kereteire;
- a tervezésben részt vevő szervek, szervezetek együttműködésének alapelveire;
- a védelmi és biztonsági célok eléréséhez szükséges további fejlesztés irányokra, valamint
- a meglévő, illetve az elérendő képességek fenntartásával és működtetésével kapcsolatos alapelvekre.

A 81. oldal utolsó bekezdése módosul az alábbiak szerint:

Az Integrált Védelmi és Biztonsági Iránymutatás a Kormány határozatával kiadott tervezési dokumentum, amely ~~hosszú távra határozza meg~~, **kétévente és a Nemzeti Biztonsági Stratégia módosítását követően felülvizsgálatra kerül.**

- ~~az ország védelmi és biztonsági érdekeinek érvényesítéséhez szükséges képességcélokat,~~
- ~~az ország biztonságának fenntartásához és megerősítéséhez szükséges részletes eselekvései~~
- ~~irányokat,~~
- ~~az ország védelmével és biztonságával összefüggő átfogó feladatrendszerben érintett szervek együttműködésének főbb irányait, valamint~~
- ~~a főbb ágazati feladatokat~~

A 81. oldal utolsó bekezdése után egy új bekezdés kerül felvételre:

A kritikus szervezetek ellenálló képességére vonatkozó nemzeti stratégia a Biztonság- és Védelempolitika Alapelvei és a Nemzeti Biztonsági Stratégia alapján más biztonsági és ágazati stratégiákra építve a Kormány határozatában kiadott középtávú stratégiai, több ágazatra kiterjedő tervezési dokumentum, amely négyévente felülvizsgálatra kerül.

Indokolás: jogszabályi változás, a meghatározások pontosítása, illetve kiegészítése.

2.1. MAGYARORSZÁG BIZTONSÁGPOLITIKÁJA

A 86. oldal második bekezdése után két új alfejezet kerül beszúrásra:

2.1.3. Integrált Védelmi és Biztonsági Iránymutatás

Az Integrált Védelmi és Biztonsági Iránymutatás egy hosszútávú tervezési dokumentum, amely meghatározza:

- mindazon képességfejlesztési célt, amelyet Magyarország védelmi és biztonsági érdekeinek érvényesítése érdekében el kell érni a tervidőszakban;
- Magyarország védelmének megerősítését és biztonságának fenntartását támogató mindazon beavatkozási irányt, kockázatot és a végrehajtáshoz elengedhetetlen eszközt, amelyet figyelembe kell venni az ágazati védelmi és biztonsági tervezésnél;
- Magyarország védelmi és biztonsági céljai eléréséhez szükséges feladat végrehajtási fázisában együttműködő szervet, szervezetet és a feladat végrehajtásához szükséges koordináció kapcsán felmerülő illeszkedési pontot, valamint
- az azon ágazathoz kapcsolódó feladatot, amelynek végrehajtásával az ország eléri a védelem és biztonság megerősítése terén tervezett célt.

2.1.4. Összehangolt Védelmi Terv

Az Ország Összehangolt Védelmi Tervének összeállítását a Kormány határozatban rendeli el, a tervrendszer felsőbb szintjén elhelyezkedő tervdokumentumok változása, vagy a Védelmi Tanács döntése esetén.

Az Ország Összehangolt Védelmi Tervét a Védelmi Igazgatási Hivatal állítja össze, és a Védelmi Tanács javaslata alapján a Kormány hagyja jóvá.

Indokolás: jogszabályi változás és a tervezési dokumentumok leírásának kibővítése.

3. FEJEZET: A LÉTFONTOSSÁGÚ RENDSZEREK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK (KRITIKUS INFRASTRUKTÚRÁK) VÉDELME

A 86. oldalon kezdődő 3. fejezet helyére átmozgatásra kerül a 8. Nemzeti ellenállóképesség fejezet 3. fejezetként, és a 3. fejezet törlésre kerül, helyette új 4. fejezetként létrejön a Kritikus szervezetek ellenálló képessége fejezet, az alábbiak szerint. A 8. fejezet előre hozása miatt a fejezetcímek a 7. fejezetig eggyel megnövekednek.

Alapfogalmak: létfontosságú rendszer és létesítmény, kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás, azonosítási jelentés, kijelölési eljárás, létfontosságú rendszerelem kijelölése, ágazati kritérium, horizontális kritérium

A kritikus infrastruktúrák a társadalom és az ország normál működéséhez szükséges alapvető funkciókat látják el. Ilyen funkciók közé sorolhatjuk például az energiaellátás vagy az ivóvíz biztosítását. E funkciók természetéből fakadóan a kritikus infrastruktúrák rendszerint nemzetbiztonsági jelentőségűek, zavartalan működésük fenntartása pedig az állam egyik elsődleges prioritása. A kritikus infrastruktúra elemei többnyire összekapcsolódnak, és kölcsönösen függenek egymástól, ezért működésük gyakran elválaszthatatlan. Vannak ugyanakkor bizonyos központi szerepet játszó kritikus infrastruktúrák (elsősorban az energiaellátás és az infokommunikációs rendszerek), amelyek esetleges sérülései azonnal átgyűrűznek más szektorokba, és közvetlenül kihatnak más kritikus infrastruktúrák működésére. Magyarországon a hatályos jogszabályok nem a nemzetközi szakirodalomban elfogadott és bevált kritikus infrastruktúra szakifejezést hanem a „létfontosságú rendszer” megnevezést használják.

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény 10 létfontosságú ágazatot: energiaellátás; vízellátás; élelmiszerellátás; közbiztonság és stabil jogrend; vegyi és nukleárisiparbiztonság; űrtechnológia és kutatásfejlesztés; egészségügy; szállítás; pénzügyi rendszerek; infokommunikációs hálózatok, és ezeken belül 34 alágazatot azonosít. Létfontosságú rendszereknek és létesítményeknek azokat a rendszereket (eszközöket, létesítményeket, szolgáltatásokat) tekintjük, amelyeknek zavara, sérülése vagy megsemmisülése súlyos következményekkel jár az alapvető közszolgáltatások ellátása, az életfeltételek biztosítása, a gazdaság zavartalan működése vagy a környezet megóvása szempontjából.

Az alapvető szolgáltatás a kritikus társadalmi vagy gazdasági tevékenységek fenntartásához szükséges, elektronikus információs rendszertől függő, az alapvető szolgáltatások jegyzékében fel tüntetett szolgáltatás. Ilyen az energiaellátás (áram, gáz,

üzemanyag), a kommunális ellátás (ivó-víz-ellátás, szennyvízelvezetés, szemétszállítás), a közlekedés, az infokommunikációs vagy a pénzügyi ellátó rendszer.

Különös figyelmet érdemelnek azok az infrastruktúra elemek, amelyek működése (pontosabban nem működése) súlyos következményekkel járhat más rendszerelemek működésére. Ez a kölcsönhatás (interdependencia) azt jelenti, hogy az egyik alrendszerben bekövetkező rendkívüli esemény következményei akár a teljes létfontosságú rendszert érinthetik. A létfontosságú rendszerek és létesítmények leginkább az energetikai és az infokommunikációs rendszerektől függenek.

A létfontosságú rendszerelem a jogszabályban meghatározott ágazatok valamelyikébe tartozó eszköz, létesítmény vagy rendszer olyan rendszereleme, illetve az azok által nyújtott szolgáltatás, amely elengedhetetlen a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához.

A magyar szabályozás nemcsak a szándékos, ártó jellegű tevékenységek (pl. terrorizmus) általi veszélyeztetettségre, hanem a technológiai veszélyekből, konstrukciós hibákból, balesetekből, helytelen emberi beavatkozásból és a természeti eredetű eseményekből származó helyzetekre is figyelemmel van (összveszély megközelítés).

A létfontosságú rendszerelemmé való kijelölés a kormányrendeletben meghatározott ágazati kijelölő hatóság eljárása során történik meg, amelyhez a rendszer üzemeltetője azonosítási jelentést készít és nyújt be. A kijelölési eljárás során az ágazati kijelölő hatóság (a javaslattevő hatóság és szakhatóságok véleményét is kikérve) a rendszerelem ágazati, illetve horizontális kritériumoknak való megfelelését vizsgálja, és ezek azonosítása eredményeként fogadja el és hoz határozatot a kijelölésről, vagy az elutasításról. A kijelölési eljárásban a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) a katasztrófavédelem, közrend, közbiztonság, lakosságvédelem, nemzetbiztonság, terrorelhárítás szempontjaira tekintettel, általános javaslattevő hatóságként vesz részt.

Az a létfontosságú rendszerelem, amelynek kiesése legalább két EU-tagállamot érintene, Európai létfontosságú rendszerelemmé minősíthető. A kijelöléshez az ágazatért felelős miniszter mellett szükséges a belügyminiszter egyetértése is. Európai létfontosságú rendszerelem kijelöléséről nemzetközi szerződés készül.

Honvédelmi érdekből kijelölhető létfontosságú rendszerelemmé a nem honvédelmi ágazatba tartozó rendszerelem üzemeltetője is (ágazaton kívüli honvédelmi rendszerelem). A kijelölési eljárás ez esetben a horizontális kritériumok vizsgálata nélkül, gyorsított eljárásban is végezhető.

Az ágazati kritériumok (küszöbértékek, műszaki vagy funkcionális tulajdonságok) esetében a rendszerelem működésének megzavarása vagy megsemmisítése által kiváltott hatást vizsgálják. A horizontális kritériumok esetén a rendszerelem kiesése által kiváltott hatást vizsgálják (az emberélet-vesztésre, az egészségre gyakorolt hatást, a gazdasági és társadalmi hatásokat, a természetre és az épített környezetre gyakorolt hatásokat stb.). Az ágazati és a horizontális kritériumokat kormányrendeletek határozzák meg, és közülük legalább egy-egy kritérium azonosítása esetén kerülhet sor a létfontosságú rendszerelem kijelölésére. A kijelölési folyamatban tekintettel az érzékeny információkra mind a hatóságok részéről, mind pedig a közreműködő szervezetek részéről csak nemzetbiztonsági ellenőrzésen átesett munkatárs vehet részt.

A kijelölést követően a létfontosságú rendszerelem üzemeltetője kormányrendeletben részletesen meghatározott tartalommal üzemeltetői biztonsági tervet készít, amelyben megjelöli azt a szervezeti és eszközrendszert, továbbá a kockázatelemzés, kockázatkezelés figyelembe vételével azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják a rendszerelem védelmét, üzemfolytonosságát.

Az üzemeltetőnek (büntetlen előéletű, a jogszabály által meghatározott képesítéssel rendelkező, és nemzetbiztonsági ellenőrzésen átesett) biztonsági összekötőt kell kijelölnie az üzemeltetői biztonsági terv kidolgozására, illetve a hatóságokkal, szakhatóságokkal történő együttműködésre és kapcsolattartásra.

A rendszerelem védelmének folyamatossága, és összhangja a biztonsági tervvel, az OKF koordinálásával kerül ellenőrzésre (kivéve a honvédelmi típusú létfontosságú rendszerelemet, mert ott a Honvédelmi Minisztérium illetékes). Az OKF koordinációja mellett, az ágazati kijelölő hatóság közreműködésével, kerülhet sor a meghatározott

üzembentartók bevonásával komplex gyakorlatra, a szervezeti és intézkedési rendszer működőképességének próbája érdekében.

Amennyiben az üzemeltetőnél a létfontosságú rendszerelemet érintő rendkívüli esemény következik be, arról haladéktalanul tájékoztatnia kell a katasztrófavédelem illetékes ügyeleti szolgálatát, a kijelölő hatóságot és az elektronikai biztonsági eseménykezelő központot. A rendkívüli eseményre való reagálás (mentés megszervezése, irányítása, lakosság tájékoztatása, károk felmérése, eredeti állapot lehetőség szerinti visszaállítása) az OKF koordinálásával történik.

A létfontosságú rendszerelemek külön kategóriáját képezik a hálózati és információs rendszerek biztonságának szempontjai alapján kijelölt alapvető szolgáltatásokat nyújtó szervezetek, amelyek kötelesek alávetni magukat az elektronikus eseménykezelő központ által végzett sérülékenységvizsgálati eljárásnak, és az általuk nyújtott alapvető szolgáltatások folytonosságára jelentős hatást gyakorló biztonsági eseményeket haladéktalanul be kell jelenteniük az eseménykezelő központnak.

8. FEJEZET: A NEMZETI ELLENÁLLÓKÉPESSÉG

Az új típusú fenyegetések rendkívül széles skálán mozognak, és nem szüntethetők meg teljes egészükben, hiszen lehetetlen minden fenyegetésre felkészülni, és bekövetkezésük esetén azokat hatástalanítani. A posztmodern társadalmak fokozottan sebezhetőek a hibrid jellegű támadásokkal szemben, a modern technológia pedig lehetővé teszi a támadó fél akcióinak az eddiginél nagyságrendileg hatékonyabb szinkronizációját. Váratlan, negatív hatású, addig nem tapasztalt események, válsághelyzetek és fenyegetések bármikor bekövetkezhetnek, ezért is szükséges növelni az ellenálló képességet annak érdekében, hogy az ország képessé váljon bármilyen fenyegetés negatív hatásainak csökkentésére, és arra, hogy gyorsan felépüljön egy-egy krízisből.

Egy ország ellenálló képessége számos pilléren nyugszik, ezek mindegyike egyfajta támaszként szolgál baj esetén, ötvözésük pedig lehetővé teszi, hogy az ország egésze képes legyen az adott válsághelyzet leküzdésére. Az ellenálló képességnek az ország valamennyi alrendszerére ki kell terjednie, ami egyfajta holisztikus szemléletet követel.

Az ellenálló képesség (reziliencia) a Krím félsziget 2014-es orosz megszállása kapcsán, a hibrid hadviseléshez kötődő fogalomként került be a köztudatba, és kijelenthető, hogy mára a biztonságpolitikai gondolkodás egyik alaptézisévé vált.

Az ellenálló képesség a NATO felfogásában egészen 2022 februárjáig, az orosz-ukrán háború kitöréséig, döntően a hibrid fenyegetésekhez volt köthető. Az orosz agresszió viszont igazolta, hogy az ellenálló képesség ugyanolyan hatékony ellenszere lehet a hagyományos fegyveres támadásnak is, mint a hibrid jellegű fenyegetéseknek.

Magyarországon a nemzeti ellenállóképeség megjelent a Nemzeti Biztonsági Stratégiában, majd a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvényben.

A törvény 5. § 7. pontja szerint: „Nemzeti ellenállóképeség: [...] a nemzetet alkotó lakosság, gazdaság és állam képessége arra, hogy külső vagy belső, a közrendet és közbiztonságot, valamint az állam honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekeit, továbbá stabilitását sértő vagy veszélyeztető törekvések, támadások, természeti vagy ipari katasztrófák, járványok hatékony előrejelzését, megelőzését, a kockázatok lehető legkisebbre csökkentését, illetve bekövetkezésük esetén azok kezelését és azt követően a mielőbbi és hatékony helyreállítást a polgári és katonai felkészültségen keresztül — a biztonságtudatosság fejlesztésével, a felkészültség fokozásával és a szükséges védelmi intézkedések foganatba vételével — megfelelően biztosítsa”

A nemzeti ellenállóképeség a fenti megfogalmazásból is láthatóan a lakosság, a gazdaság és az államszervezet képessége arra, hogy a közrendet és a közbiztonságot, a honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekeinket sértő vagy veszélyeztető törekvések, támadások, katasztrófák, járványok előrejelzését, megelőzését, bekövetkezésük esetén pedig azok kezelését, a biztonságtudatosság fejlesztésével, a felkészültség fokozásával és a szükséges védelmi intézkedésekkel megoldja.

A törvény szerint a nemzeti ellenállóképeség területei:

- az állami működés, a kormányzás és az alapvető fontosságú kormányzati szolgáltatások folytonosságának biztosítása,

- rugalmas, és a kihívásokhoz alkalmazkodó energetikai rendszer kialakítása,
- az ellenőrizetlen, tömeges személymozgások hatékony kezelésére való képesség,
- a társadalom alapvető szükségletei ellátásában nélkülözhetetlen létfontosságú rendszerek üzemfolytonos működésének biztosítása,
- a tömeges mértékű személyi sérüléssel fenyegető események kezelésére való képesség,
- a rugalmas és a kihívásokhoz alkalmazkodó infokommunikációs, illetve közlekedési rendszer működtetése,
- a védelmi és biztonsági feladatokban részt vevő szervek magas fokú szakmai felkészültsége, elhivatottsága.

A nemzeti ellenállóképesség feladatainak ellátása a Kormány kötelezettsége, amelynek összehangolását a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve, a Védelmi Igazgatási Hivatal látja el.

A nemzeti ellenálló képesség fejlesztésével összefüggő állami és nem állami kérdések megvitatása, valamint az ezekkel összefüggő javaslatok megfogalmazása érdekében a miniszterelnök vezetésével Nemzeti Védelmi és Biztonsági Fórum működik, amelynek szervezéséért a Védelmi Igazgatási Hivatal felelős.

3. FEJEZET: A NEMZETI ELLENÁLLÓKÉPESSÉG

Az új típusú fenyegetések rendkívül széles skálán mozognak, és nem szüntethetők meg teljes egészükben, hiszen lehetetlen minden fenyegetésre felkészülni, és bekövetkezésük esetén azokat hatástalanítani. A posztmodern társadalmak fokozottan sebezhetőek a hibrid jellegű támadásokkal szemben, a modern technológia pedig lehetővé teszi a támadó fél akcióinak az eddiginél nagyságrendileg hatékonyabb szinkronizációját. Váratlan, negatív hatású, addig nem tapasztalt események, válsághelyzetek és fenyegetések bármikor bekövetkezhetnek, ezért is szükséges növelni az ellenálló képességet annak érdekében, hogy az ország képtessé váljon bármilyen fenyegetés negatív hatásainak csökkentésére, és arra, hogy gyorsan felépüljön egy-egy krízisből.

Egy ország ellenálló képessége számos pilléren nyugszik, ezek mindegyike egyfajta támaszként szolgál baj esetén, ötvözésük pedig lehetővé teszi, hogy az ország egésze képes legyen az adott válsághelyzet leküzdésére. Az ellenálló képességnek az ország valamennyi alrendszerére ki kell terjednie, ami egyfajta holisztikus szemléletet követel.

Az ellenálló képesség (reziliencia) a Krím-félsziget 2014-es orosz megszállása kapcsán, a hibrid hadviseléshez kötődő fogalomként került be a köztudatba. Az orosz agresszió viszont igazolta, hogy az ellenálló képesség ugyanolyan hatékony ellenszere lehet a hagyományos fegyveres támadásnak is, mint a hibrid jellegű fenyegetéseknek.

Magyarországon a nemzeti ellenállóképesség megjelent a Nemzeti Biztonsági Stratégiában, majd a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvényben.

A törvény 5. § 7. pontja szerint: „Nemzeti ellenállóképesség: [...] a nemzetet alkotó lakosság, gazdaság és állam képessége arra, hogy külső vagy belső, a közrendet és közbiztonságot, valamint az állam honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekeit, továbbá stabilitását sértő vagy veszélyeztető törekvések, támadások, természeti vagy ipari katasztrófák, járványok hatékony előrejelzését, megelőzését, a kockázatok lehető legkisebbre csökkentését, illetve bekövetkezésük esetén azok kezelését és azt követően a mielőbbi és hatékony helyreállítást a polgári és katonai felkészültségen keresztül – a biztonságtudatosság fejlesztésével, a felkészültség fokozásával és a szükséges védelmi intézkedések foganatba vételével – megfelelően biztosítsa”

A nemzeti ellenállóképesség a fenti megfogalmazásból is láthatóan a lakosság, a gazdaság és az államszervezet képessége arra, hogy a közrendet és a közbiztonságot, a honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekeinket sértő vagy veszélyeztető törekvések, támadások, katasztrófák, járványok előrejelzését, megelőzését, bekövetkezésük esetén pedig azok kezelését, a biztonságtudatosság fejlesztésével, a felkészültség fokozásával és a szükséges védelmi intézkedésekkel megoldja.

A törvény szerint a nemzeti ellenállóképesség területei:

- az állami működés, a kormányzás és az alapvető fontosságú kormányzati szolgáltatások folytonosságának biztosítása,
- rugalmas, és a kihívásokhoz alkalmazkodó energetikai rendszer kialakítása,
- az ellenőrizetlen, tömeges személymozgások hatékony kezelésére való képesség,
- a társadalom alapvető szükségletei ellátásában nélkülözhetetlen létfontosságú rendszerek üzemfolytonos működésének biztosítása,
- a tömeges mértékű személyi sérüléssel fenyegető események kezelésére való képesség,
- a rugalmas és a kihívásokhoz alkalmazkodó infokommunikációs, illetve közlekedési rendszer működtetése,
- a védelmi és biztonsági feladatokban részt vevő szervek magas fokú szakmai felkészültsége, elhivatottsága.

A nemzeti ellenállóképesség feladatainak ellátása a Kormány kötelezettsége, amelynek összehangolását a Védelmi Igazgatási Hivatal látja el.

A nemzeti ellenálló képesség fejlesztésével összefüggő állami és nem állami kérdések megvitatása, valamint az ezekkel összefüggő javaslatok megfogalmazása érdekében – a miniszterelnök vezetésével – Nemzeti Védelmi és Biztonsági Fórum működik, amelynek szervezéséért a Védelmi Igazgatási Hivatal felelős.

4. FEJEZET A KRITIKUS SZERVEZETEK ELLENÁLLÓ KÉPESSÉGE

Alapfogalmak: kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás, kijelölési eljárás, ágazati kritérium, horizontális kritérium, kritikus szervezet ellenálló képességért felelős vezető

A biztonsági unió kiépítésére irányuló uniós törekvések részeként a Bizottság 2022-ben elfogadta a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának növeléséről szóló 2022/2557/EU irányelvet (Critical Entities Resilience Directive CER irányelv). Az irányelv célja az infrastruktúrák és ágazatok közötti növekvő kölcsönös függőségek, valamint a dinamikus fenyegetettségű környezet - beleértve a hibrid és terrorista fenyegetéseket is – kezelése. Az irányelv tizenegy ágazatra kiterjedően fogadta el azon alapvető szolgáltatások listáját, amelyek esetében meg kell erősíteni az ezeket a szolgáltatásokat nyújtó szervezetek működésének biztonságát a legalapvetőbb társadalmi szükségletek kielégítése érdekében. Ezek az energiaellátás, a közlekedés, a bankszektor, a pénzügyi piaci infrastruktúra, az egészségügy, az ivóvíz, a szennyvíz, a digitális infrastruktúra, a közigazgatás, a világűr, valamint az élelmiszertermelés és -elosztás fenntarthatósága.

Az irányelv azt várja el a fenti ágazatokba tartozó kritikus szervezetektől, hogy képesek legyenek megelőzni az alapvető szolgáltatások nyújtásában zavarokat előidéző eseményeket. Bekövetkezésük esetén azokkal szemben védekezzenek, ellenálljanak, hatásukat enyhítsék, tompítsák, és képesek legyenek a működésük helyreállítására.

Az irányelv magyarországi alkalmazására született meg és lépett hatályba 2024. december 30-án a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvény (Kszetv.), amely az átmenetre néhány hónapot hagyva, felváltja a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvényt (Lrtv.). A törvény végrehajtásáról megjelent a 474/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet, azonban a tananyag szerkesztésének lezárásáig még nem ismert valamennyi részletszabály, nem készült el valamennyi tervezési dokumentum, és a kijelölési eljárások is csak később kezdődnek meg, de az alapok az oktatáshoz szükséges mértékben már láthatóak.

Egy új rendszer kerül tehát bevezetésre, amely az állam, a társadalom és a gazdaság ellenálló képességének növelését, az élet és az anyagi javak védelmét, az alapvető szolgáltatások folyamatosságát, valamint az ellátási láncok üzemfolytonos működését a kritikus szervezetek, valamint a kritikus infrastruktúrák ellenálló képességének fejlesztésével szándékozik megoldani.

4.1. A KRITIKUS SZERVEZETEK ÉS KRITIKUS INFRASTRUKTÚRÁK KIJELELÉSE

A *kritikus szervezet* a meghatározott ágazatokban működő, olyan *alapvető szolgáltatást* nyújtó szervezet, amely a *kijelölő hatóság* megállapítása szerint elengedhetetlen Magyarország társadalmi, gazdasági stabilitásához és a biztonság, a környezet, a közegészségügy, a védelmi képességek és a nemzeti ellenálló képességi rendszer fenntartásához.

A szabályrendszer alkalmazására kijelölt ágazatokat, alágazatokat és alapvető szolgáltatásokat a törvény melléklete sorolja fel (ezek az agrárgazdaság, az egészségügy, az energia, az infokommunikációs technológiák, a közigazgatás, a közlekedés, a pénzügy, a víz). A *kritikus infrastruktúra* pedig olyan eszköz, létesítmény, építmény, berendezés, hálózat, rendszer, vagy ezek része, amely az *alapvető szolgáltatás nyújtásához szükséges*.

Az *általános kijelölő hatóság* az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, az energetika ágazatnak külön kijelölő hatósága van, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a honvédelmi szervezetek esetében pedig a Honvédelmi Minisztérium.

A kijelölő hatóságok az alapvető szolgáltatások, a lehetséges kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák ellenálló képességi helyzetét monitorozva és értékelve indítanak *kijelölési eljárást*, amelynek során előzetes adatszolgáltatásra hívják fel a *lehetséges kritikus szervezetet*, és megkeresik az ágazati szakhatóságokat is a rendelkezésükre álló adatok és hatósági döntések megküldése érdekében.

A kijelölési eljárás során a hatóságok vizsgálják az eljárás alá vont szervezet, infrastruktúra esetében a *horizontális kritériumok*, valamint az *ágazati kritériumok* fennállását, és amennyiben úgy ítélik meg, hogy ezek megvannak, megindítják a kijelölési eljárást.

A kijelölő hatóság az eljárása során a törvényben meghatározott horizontális kritériumokat vizsgálja. Ilyen *horizontális kritérium* például az, hogy a szervezet alapvető szolgáltatásában bekövetkezett rendkívüli esemény előidézhethet-e jelentős rendszerszintű kockázatot, különösen azokban az ágazatokban, ahol az ellátási lánc sérülhet? Az alapvető szolgáltatásban bekövetkezett rendkívüli esemény jelentős hatással lehet-e a közrendre, a közbiztonságra, a közegészségügyre vagy katasztrófavédelmi, lakosságvédelmi, nemzetbiztonsági, terrorelhárítási szempontokra, függőségekre? A közműszolgáltató szervezet alapvető szolgáltatását más kritikus szervezet a saját alapvető szolgáltatása vonatkozásában kritikusként jelöli-e meg, vagy a szervezet Magyarországon egyedülként nyújtja az adott alapvető szolgáltatást stb.?

Az *ágazati kritériumokat* a törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet ágazatonként tételesen meghatározza (17 oldalas felsorolás). A kijelölő hatóság az ágazati kritériumok fennállását szükség esetén az ágazati szakhatóság bevonásával vizsgálja, illetve állapítja meg.

A kijelölő hatóság *kritikus infrastruktúráként* jelöli ki azt az infrastruktúrát, amely a kritikus szervezet által nyújtott alapvető szolgáltatáshoz szükséges, Magyarország területén helyezkedik el, és megfelel *legalább egy horizontális vagy egy ágazati kritériumnak*. Kritikus infrastruktúra több ágazatban vagy alágazatban nem jelölhető ki, a besorolás és a kijelölés a *jellegadó alapvető szolgáltatás* szerint történik.

Amennyiben az *alapvető szolgáltatást nyújtó szervezet* megfelel *legalább kettő horizontális vagy egy ágazati kritériumnak*, a kijelölő hatóság *kritikus szervezatként* kijelöli.

A kijelölő hatóság a kijelölő határozatban

- kijelöli az alapvető szolgáltatást nyújtó kritikus infrastruktúrát;
- megállapítja a kritikus szervezet által nyújtott alapvető szolgáltatást;
- *ellenálló képességi szintbe sorolja* a kritikus szervezetet, kritikus infrastruktúrát;
- meghatározza az *ellenálló képességi terv* kidolgozásának határidejét, és
- a kritikus szervezet részére előír az ellenálló képességével összefüggő, annak egyedi sajátosságaihoz, környezetéhez és a rendkívüli események által előidézhető hatáshoz igazodó *feltételeket, intézkedéseket*.

A kijelölő hatóság a kijelölés véglegessé válásától számítva legkésőbb négyévente a kijelölés fenntartására vagy a kijelölés visszavonására irányuló eljárást folytat le.

Azt a kritikus szervezetet, amely hat vagy több tagállamban, vagy tagállam számára nyújt alapvető szolgáltatásokat, az Európai Bizottság a belügyminiszter javaslatára – szükség esetén európai tanácsadó misszió alkalmazásával – *Európai kritikus szervezetté* nyilváníthatja.

4.2. A KIJELÖLT KRITIKUS SZERVEZET FELADATAI

A kritikus szervezet az azonosítást követő 9 hónapon belül felméri, azonosítja, értékeli mindazokat a *kockázatokat*, amelyek a biztonságos és üzemfolytonos működésre, az alapvető szolgáltatások nyújtásának folytonosságára hatással lehetnek, illetve amelyek rendkívüli esemény kialakulásához vezethetnek, és erről *ellenálló képességi mátrixot* készít. A kockázatértékelést négyévente megismétli.

Az ellenálló képességi mátrix általános és ágazatspecifikus felépítésénél figyelembe kell venni a főbb kockázatokat (meteorológiai, geológiai, humán, technikai, technológiai, tűzeseti, informatikai, veszélyes anyagokkal és technológiákkal kapcsolatos, valamint ágazatspecifikus).

A kritikus szervezet a meghatározott határidőre *ellenálló képességi tervet* dolgoz ki, amelynek tartalma:

- a kritikus szervezet, a kritikus infrastruktúra és az alapvető szolgáltatás jellemzése;
- annak a szabály-, szervezeti- és eszközrendszernek a leírása, amely biztosítja a szolgáltatás folyamatos nyújtásának védelmét, és az üzemfolytonosságot;
- azokat az intézkedéseket, amelyek kialakítása és működtetése biztosítja az alapvető szolgáltatás folyamatosságát és a működés helyreállítását.

Az ellenálló képességi tervet és annak mellékletét képező *ellenálló képességi mátrixot* a kritikus szervezet megküldi elfogadásra az általános kijelölő hatóság részére.

A kritikus szervezet az azonosítást követő 10 hónapon belül *technikai, biztonsági és szervezeti intézkedéseket hoz* az ellenálló képességének fokozására, és az alapvető szolgáltatás, az ellátási lánc folyamatosságának biztosítására.

A kritikus szervezet *kritikus szervezet ellenálló képességért felelős vezető* beosztást hoz létre, és abba a képesítési követelményeknek megfelelő vezetőt nevez ki. Az önálló beosztás létrehozása szolgáltatás igénybevételeivel kiváltható.

A kritikus szervezet köteles alávetni magát a kormányrendeletben kijelölt ellenőrző hatóság rendszeres, időszakos, valamint soron kívül komplex *hatósági ellenőrzésének*. Az ellenőrzésekre az ágazati szakhatóságok bevonásával kerül sor.

A kritikus szervezet az ellenálló képességi tervben foglaltak megfelelőségének és az egyedi ellenálló képességek vizsgálatának érdekében

- ellenálló képességi gyakorlatot tart;
- komplex ellenálló képességi gyakorlatot tart, valamint
- a kijelölő hatóság felkérésére stressz-teszten vesz részt.

4.3. A RENDKÍVÜLI ESEMÉNY BEJELENTÉSE

A bekövetkezett esemény *rendkívüli eseménynek* minősül, amennyiben az alábbi küszöbértékek közül legalább egy teljesül:

- az esemény elhárításához rendvédelmi vagy honvédelmi szervek bevonása szükséges;
- az illetékes hatóság a kritikus szervezetenél, kritikus infrastruktúrájánál egészségügyi zárlatot rendel el;
- a humán erőforrás olyan mértékű kritikus hiánya, ami a tevékenység leállításához, szüneteltetéséhez vezethet;
- az esemény a kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra rendeltetésszerű működését, üzemfolytonosságát veszélyezteti, akadályozza.

A kritikus szervezet a rendkívüli eseményt soron kívül, de az ellenálló képességi szintnek megfelelő differenciáltsággal, az alábbiak szerint köteles bejelenteni:

- az 1-es ellenálló képességi szintbe sorolt kritikus szervezet munkaidőben legkésőbb az észlelést követő 4 órán belül, munkaidőn túl a következő munkanapon 12 óráig,
- a 2-es és 3-as ellenálló képességi szintbe sorolt kritikus szervezet legkésőbb az észlelést követő 4 órán belül.

A rendkívüli eseményről szóló bejelentésnek minden olyan rendelkezésre álló információt tartalmaznia kell, amelyből egyértelműen megállapítható az esemény jellege, oka és lehetséges következményei, különös figyelemmel a határon átvívelő hatású eseményekre.

A bevezetőben jeleztük, hogy az új rendszerre történő áttérés egy elhúzódó folyamat lesz. Felvetődik a kérdés, hogy mi lesz az eddig kijelölt létfontosságú rendszerelemek védelmével?

A kijelölő hatóságok a kijelölési eljárásokat 2025. április 30-ig indítják meg, amelynek során döntést hoznak arról is, hogy az eddig kijelölt létfontosságú rendszerelemek kijelölése megszűnik-e. A megszüntető határozat kiadásáig az addig létfontosságúnak kijelölt rendszerelem üzemeltetője kritikus szervezetnek minősül és folytatja az infrastruktúra védelmére irányuló feladatait.

4.4. AZ ORSZÁG VÉDELME ÉS BIZTONSÁGA SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS SZERVEZETEK, INFRASTRUKTÚRÁK

A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvénynek (Vbötv.) a Kszetv. életbe lépésével párhuzamos módosítása bevezetett egy új fogalmat, az *ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet és jelentős infrastruktúra* fogalmát.

A Vbötv. mellékletében megjelölt alapvető szolgáltatást (pl. állami egészségügyi tartalék szolgáltatás és gazdálkodás, polgári robbanóanyag gyártás, kereskedelem, honvédelmi szempontból fontos létesítmény, infrastruktúra, eszköz, informatikai rendszer üzemeltetése, szolgáltatás biztosítása) nyújtó szervezet, infrastruktúra az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetként, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúraként jelölhető ki.

Az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet, infrastruktúra kijelölésére, adatszolgáltatására, nyilvántartására, hatósági felügyeletére, támogatására, ellenálló képességének fejlesztésére vonatkozó kötelezettségeire a Kszetv-ben foglaltak vonatkoznak úgy, hogy

- az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetre a kritikus szervezetre,
- az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrára a kritikus infrastruktúrára,
- az ellenálló képességért felelős vezetőre a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezetőre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős, honvédelmi ágazaton belüli szervezetek, infrastruktúrák kijelölésére a Honvédelmi Minisztérium rendelkezik hatáskörrel. A Honvédelmi Minisztérium jár el a Vbötv. mellékletében megjelölt ágazatokba (pl. egészségügy, közlekedés, IKT stb.) tartozó szervezetek honvédelmi érdekből, honvédelmi szempontok alapján történő kijelölésre is. A Honvédelmi Minisztérium a döntését honvédelmi érdekre tekintettel, gyorsított eljárásban is meghozhatja.

A Honvédelmi Minisztérium legalább egy honvédelmi szempont teljesülése esetén az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi kijelölésű infrastruktúraként jelöli ki azt a magyarországi infrastruktúrát, amely az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi kijelölésű szervezet által nyújtott alapvető szolgáltatáshoz szükséges.

A rendkívüli eseményt az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi kijelölésű szervezet és infrastruktúra esetén a Honvédelmi Minisztérium kijelölt ügyeleti szolgálata részére kell bejelenteni.

Indokolás: jogszabályi változás. Az eddig a 3. fejezetben bemutatott létfontosságú rendszerek és létesítmények védelmével kapcsolatos rendszer utódja a Kritikus szervezetek ellenálló képessége, és akkor már célszerű volt egyúttal a Nemzeti ellenálló képesség fejezet előre mozgatása.

4.5. FEJEZET: A NATO BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKÁJA

4.1.5.1. NATO VÁLSÁGREAGÁLÁSI RENDSZER

Az al fejezet 92. oldalán lévő negyedik, ötödik és hatodik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Magyarország válságkezelési döntéshozatali és végrehajtási rendszere magában foglalja a NATO válságreakálási intézkedési rendszerének elemeit, amely így a NATO Válságreakálási Rendszerrel összhangban álló Nemzeti Intézkedési Rendszerként (NIR) funkcionál.

A NIR működtetésében a Kormány döntésével kerül sor, abban ágazati felelősségüknek megfelelően részt vesznek a központi államigazgatási szervek, a védelmi és biztonsági igazgatási szervek, továbbá a védelmi és biztonsági feladatok ellátásában résztvevő szervezetek.

A válságreakálási intézkedések a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében (zömében minősített információ formájában) szerepelnek, a megelőzést szolgáló intézkedésekkel és a terrorfenyegetettség biztonsági riasztási fokozataival összefüggő intézkedésekkel együtt.

A NATO Válságreakálási Rendszerben meghatározott intézkedéstől függetlenül alkalmazható nemzeti válságkezelési intézkedéseket önálló fejezet tartalmazza.

A Nemzeti Intézkedési Rendszer NIR működtetésével kapcsolatos állami feladatok ellátására való felkészülést, valamint azok végrehajtását a Védelmi és Igazgatási Hivatal koordinálja

Indokolás: a meghatározások pontosítása.

6.7. FEJEZET: A VÉDELEM ÉS BIZTONSÁG RENDSZERE MAGYARORSZÁGON

Az új, 7.1. alfejezet 99. oldalán negyedik, valamint utolsó bekezdése elé az alábbi új bekezdés kerül beszúrásra:

A rendvédelem fogalma alatt az ország belső rendjének védelmét, a közbiztonság fenntartását, és a közrendre, köznyugalomra veszélyes cselekmények megakadályozását értjük. Rendvédelmi szerv a rendőrség, a nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a büntetés-végrehajtási szervezet, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv.

Védelmi és biztonsági esemény:

- az ágazati üzemzavar, válsághelyzet, vagy különleges jogrendnek nem minősülő veszélyhelyzet, illetve a lakosság ellátását, annak biztonságát vagy folytonosságát érintő súlyos esemény;
- katasztrófa vagy annak veszélye;
- az államhatár rendjét és annak megóvását érintő súlyos esemény;
- a törvényes rendet, a közrendet és közbiztonságot súlyosan fenyegető esemény;
- az államműködés folytonosságát sértő vagy veszélyeztető súlyos esemény;
- Magyarországot jelentősen érintő katonai fenyegetés;
- szövetségesi kötelezettség teljesítésére okot adó esemény;
- terrortámadás bekövetkezése, illetve annak jelentős veszélye, vagy
- a kiberbiztonsági válsághelyzet.

Indokolás: jogszabályi változás.

6.7.4. A VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI FELADATOK ELLÁTÁSÁBAN RÉSZT VEVŐ TOVÁBBI SZERVEZETEK

Az alfejezet 104. oldalán lévő első bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A védelmi és biztonsági feladatok ellátásban részt vesznek:

- a kormányzati igazgatási szervek,
- a helyi önkormányzatok és az irányításuk alatt álló szervek,
- a bírósági és az ügyészi szervezet,

- az egészségügyi szolgáltatók és gyógyszerellátást végző szervek,
- az oktatási, kulturális, tudományos intézmények,
- a nemzeti hírügynökség, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap,
- a közlekedési, szállítási, elektronikus hírközlési, informatikai szervek és a posta szervei,
- a Magyar Nemzeti Bank,
- a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,
- a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal,
- a közellátást, illetve a közüzemi szolgáltatást végző szervek,
- **a fentiekén túl a kritikus szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek, a társadalom alapvető szükségleteinek ellátásában nélkülözhetetlen létfontosságú rendszerek üzemeltetői, továbbá**
- minden olyan szerv, amely jogszabály alapján védelmi és biztonsági feladat ellátására vagy védelmi és biztonsági kötelezettség teljesítésében való közreműködésre köteles

Indokolás: jogszabályi változás.

A 104. oldalon az alulról harmadik bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A fenti szervek a jogszabályban meghatározott feladataik végrehajtása keretében, működési területükön felkészülnek a jogszabályban meghatározott védelmi és biztonsági feladataik teljesítésére. Védelmi és biztonsági igazgatási tisztviselőt jelölnek ki, biztosítják a védelmi és biztonsági célú működésük feltételeit. **Intézkedési tervet készítenek a Kormány, a Védelmi Tanács, az ágazati miniszter, a területi védelmi bizottság, a helyi védelmi bizottság és a polgármester rendelkezése szerint.** ~~továbbá az ehhez szükséges tervezési és előkészületi tevékenységet.~~ Ellátják a védelmi és biztonsági feladataikat, a nélkülözhetetlen közüzemi szolgáltatásaikat, továbbá a polgári védelmi feladataikat.

Indokolás: jogszabályi változás.

7. 8. FEJEZET A NEMZETGAZDASÁG VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI CÉLÚ FELKÉSZÍTÉSE ÉS MOZGÓSÍTÁSA

A fejezet 104. oldalon lévő, alulról második bekezdése az alábbiak szerint módosul, és kiegészül egy új bekezdéssel:

A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú felkészítése és mozgósítása az ország **védelmével és biztonságaával kapcsolatos anyagi és szolgáltatási feltételek biztosítását** **jelenti, amennyiben azok más módon nem vagy nem elegendő mennyiségben állnak rendelkezésre.** ~~és stabilitása, különösen a lakosság ellátása, valamint az államműködés folytonossága érdekében megvalósuló tervezési, felkészülési, tartalékolási, igénybevételi, valamint irányítási és felügyeleti intézkedések és feladatok összessége~~

A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú felkészítésével biztosítható

- **a lakosság ellátásának fenntarthatósága;**
- **a védelmi és biztonsági intézkedésekhez szükséges, más úton nem biztosítható ingó és ingatlan javak rendelkezésre állása;**
- **a gazdaság működőképességének fenntarthatósága;**
- **a védelmi és biztonsági események gazdasági hatásainak mérséklése és a károk enyhítése.**

A 104. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú felkészítése alatt azt a tevékenységet értjük, amelynek során a védelmi és biztonsági igazgatás szervei felkészülnek, illetve felkészítik a gazdaságot az erőforrások védelmi és biztonsági célra történő összpontosítására ~~más szóval a gazdaság mozgósítására.~~ Békeidőszaki tervezési, beruházási, készletezési, tartalékolási, kapacitásfenntartási, adatgyűjtési és adatszolgáltatási feladatokat foglal magába.

A gazdaság mozgósítása pedig a Kormány erre vonatkozó döntése esetén a védelemgazdasági tervek alapján, az előkészített gazdaságmorgósítási szerződések életbe léptetésével az anyagi javak és szolgáltatások igénybevétele.

Indokolás: a meghatározások pontosítása, kiegészítése.

7.8.1. A NEMZETGAZDASÁG VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI CÉLÚ FELKÉSZÍTÉSE **A 105. oldalon, a fejezet harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:**

- A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú felkészítésének szereplői
- *a tervező szervek:* a belgazdaságért felelős minisztérium (központi tervező szerv), az ágazati minisztérium és az ágazati miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó központi kormányzati igazgatási szervek (ágazati tervező szervek), a területi védelmi bizottság és az ágazati tervező szerv területi szerve (területi tervező szerv), a helyi védelmi bizottság és a polgármester (helyi tervező szerv); ~~valamint a meghatározott követelményeknek megfelelő gazdasági szereplők (szolgáltatók),~~
 - *a felelős teljesítő szervek (megrendelők):* az ágazati ellátási felelősséggel rendelkező miniszter~~érium~~, a területi védelmi bizottság, a Központi Statisztikai Hivatal, valamint a védelmi és biztonsági feladat ellátásában részt vevő többi szervezet,
 - *a követelménytámasztó szervek:* azok, akik a gazdaság mozgósítására vonatkozó igényeket és követelményeiket meghatározzák. Ezek a kormányzati igazgatási szervek, az Országos Bírósági Hivatal, valamint a területi védelmi bizottságok.
 - *azok igénybevevők a szervek (-),* akiknek a működése érdekében a védelmi és biztonsági célú felkészülés folyik ~~(ők is a követelménytámasztó szervek közé tartoznak, csak más szinten, ők határozzák meg, hogy a gazdaságmorgósítási időszakban mire van szükségük),~~
 - *azok a gazdasági szervezetek (szolgáltatók),* akik a követelménytámasztó szervek által meghatározott követelményeknek megfelelő szolgáltatásokkal és anyagi javakkal rendelkeznek.

Indokolás: a meghatározások pontosítása, kiegészítése.

7.8.2. A GAZDASÁG MOZGÓSÍTÁSÁRA OKOT ADÓ KÖRÜLMÉNYEK **A 106. oldal harmadik bekezdése törlésre kerül:**

~~A gazdaságmorgósítás alapfeladata a szükséges feltételek biztosítása a gazdaságmorgósítási helyzet bekövetkezése esetén.~~

- ~~• a Magyar Honvédség, a polgári védelmi szervezet, a rendvédelmi szerv és a nemzetbiztonsági szolgálatok mozgósításához és azt követő működéséhez,~~
- ~~• a lakosság alapvető élelmiszerrel, gyógyszerrel, ruházati, ipar és közszükségleti cikkekkkel,~~
- ~~valamint alapvető köz- és egészségügyi szolgáltatásokkal történő ellátásához,~~
- ~~• az ország közigazgatási rendszerének zavartalan működéséhez, valamint~~
- ~~• a társadalom és a nemzetgazdaság működőképességének fenntartásához, szükség esetén e~~

~~funkciók helyreállításához.~~

Indokolás: a meghatározások áthelyezése és átszerkesztése.

7.8.3. A NEMZETGAZDASÁG VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI CÉLÚ FELKÉSZÍTÉSÉNEK TERVEZÉSE **A 106. oldal utolsó bekezdése elé egy új bekezdés kerül:**

Mentes a szolgáltatás alól:

- az Országgyűlés, az Alkotmánybíróság, a Sándor-palota, az Állami Számvevőszék, az Alapvető Jogok Biztosának munkaszervezete, a minisztériumok, az Országos Bírósági Hivatal, a Kúria, a Legfőbb Ügyészség, az Országgyűlés Hivatala, a Magyar Nemzeti Bank és alapítványai, az autonóm államigazgatási szervek, továbbá az önálló szabályozó szervek;
- a honvédelmi, valamint a védelmi és biztonsági szervezetek;
- a közigazgatási, bírósági és ügyészségi szervek alaprendeltetésük, valamint védelmi és biztonsági feladataik ellátásához szükséges mértékben;
- a vallási közösségek azon dolgok és jogok tekintetében, amelyek közvetlenül a hitéleti feladatokat szolgálják;
- az országgyűlési képviselettel rendelkező pártok, az országgyűlési képviseleti tevékenységhez szükséges mértékben;
- az országos munkavállalói és munkaadói érdekképviselések, illetve érdekképviselési szövetségei azon dolgok és jogok tekintetében, amelyek érdekképviselési feladatok ellátásához nélkülözhetetlenek;
- azok az országos közutak kezelését ellátó, illetve közforgalmú személyszállító, áru fuvarozó szervezetek, továbbá a léginavigációs szolgáltatást ellátó szervezet, amelyeket e tevékenység végzésére hoztak létre, vagy amelyek e tevékenységet szerződés, illetve jogszabályi kijelölés alapján végzik, a létfontosságú szolgáltatásuk fenntartásához szükséges mértékben;
- a közszolgáltató vagy közüzemi tevékenységet (áram-, víz-, gáz-, távhőszolgáltatást, víziközmű-szolgáltatást, kommunálhulladék-kezelést) végző természetes és jogi személyek, és ezek üzemvitelét biztosító üzemek, a rendeltetésszerű feladataik teljesítéséhez nélkülözhetetlen mértékben;
- a kritikus szervezetek és a kritikus szervezetek által nyújtott alapvető szolgáltatáshoz nélkülözhetetlen szolgáltatásokat teljesítő szervezetek, valamint az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek által nyújtott alapvető szolgáltatáshoz nélkülözhetetlen szolgáltatásokat teljesítő szervezetek, az alapvető szolgáltatáshoz szükséges eszközök és erőforrások erejéig.

Indokolás: jogszabályi változás.

7.8.5. VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI CÉLÚ TARTALÉKOLÁS

A 107. oldalon kezdődő (és a 108. oldalon folytatódó) utolsó bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú állami tartalékát különösen a következő termékek, eszközök alkotják:

- ipari alapanyagok, késztermékek,
- haditechnikai, hadfelszerelési és kettős rendeltetésű eszközök,
- közlekedési eszközök,
- elektronikus hírközlési és informatikai eszközök,
- mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek, ideértve a lakosság ivóvízellátásához szükséges eszközöket és készleteket is;
- egészségügyi és gyógyszeripari termékek, gyógyászati eszközök,
- energetikai eszközök és készletek, elektronikus hírközlő hálózati kapacitások,
- vízügyi és árvízvédelmi termékek,
- pénzeszközök, valamint
- fentiekén kívüli **kritikus szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek létfontosságú rendszeres elemek által nyújtott, a társadalom alapvető szolgáltatásához szükséges eszközök** ~~szükségleteit kielégítő szolgáltatások.~~

Indokolás: jogszabályi változás.

9. FEJEZET: AZ ÖSSZEHANGOLT VÉDELMI TEVÉKENYSÉG

A fejezet 110. oldalán lévő utolsó-előtti bekezdése elé egy új bekezdés kerül beszúrára:

Kiberbiztonsági válsághelyzet-kezelés során a Kormány elrendelheti az elektronikus hírközlési szolgáltatások szüneteltetését, korlátozását és ellenőrzését, az azokhoz való hozzáférés lehetetlenné tételét, továbbá az elektronikus informatikai hálózatok és eszközök, valamint az elektronikus hírközlő berendezések térítésmentes igénybevételét, használatra való átengedését, használatának mellőzését, valamint hozzáférhetetlenné tételét.

Indokolás: jogszabályi változás.

11. FEJEZET: A VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI KÖTELEZETTSÉGEK RENDSZERE

11.1. A HADKÖTELEZETTSÉG

Az alfejezet 114. oldalán lévő utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A katonai szolgálatra történő behívás alól számos okból mentesülhetnek az állampolgárok (aki egészségi vagy pszichikai okból alkalmatlan, akinek három vagy több kiskorú gyermeke van vagy családfenntartó, aki a Honvédség, a rendvédelmi és a nemzetbiztonsági szervek hivatásos, szerződéses és rendvédelmi igazgatási állományába tartozik stb.). Külön kategóriát képeznek az úgynevezett meghagyásban részesülők. Meghagyásban, vagyis a katonai szolgálati kötelezettség alóli felmentésben, a védelmi és biztonsági feladatok ellátásában érintett szervezeteknél, a működésükhöz szükséges kulcsbeosztású hadköteles férfi munkatársak részesülhetnek, hadiállapot kihirdetésekor. A meghagyással érintett szervezeteket jogszabály, illetve a területi védelmi bizottság határozza meg, a védelmi feladataiknak megfelelően.

Indokolás: jogszabályi változás.

11.2. A POLGÁRI VÉDELMI KÖTELEZETTSÉG

A fejezet 114. oldalán alulról harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Polgári védelmi kiképzésre és gyakorlatra a polgármester határozattal kötelezi az állampolgárt, annak időtartama évente nem haladhatja meg kiképzés céljából a negyven, gyakorlat esetében a hetvenkét órát. **A polgármester a kiképzésen vagy gyakorlaton való részvétel alól indokolt esetben kérelemre halasztást, illetve felmentést adhat.**

Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat azonnali teljesítésének elrendelésére a Kormány, a belügyminiszter, a területi védelmi bizottság elnöke, a főpolgármester, valamint a polgármester jogosult, azt a Kormány rendeletben, a belügyminiszter, a területi védelmi bizottság elnöke, valamint a főpolgármester vagy a polgármester határozatban rendeli el. Katasztrófa megelőzése vagy elhárítása érdekében a polgári védelmi szolgálat időtartama alkalmanként legfeljebb tizenöt napig terjedhet, különleges jogrend idején azonban nincs időbeli korlát. **A polgármester a szolgálatadási kötelezettség alól – a szolgálat időpontját legkésőbb három nappal benyújtott kérelemre – indokolt esetben.**

Indokolás: a meghatározás pontosabbá tétele.

11.3. A HONVÉDELMI MUNKAKÖTELEZETTSÉG

A fejezet 115. oldalán lévő második és harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A honvédelmi munkakötelezettség a magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok számára 18-65-éves korig rendelhető el, a kötelezett képességeinek, egészségi állapotának megfelelő fizikai vagy szellemi munka teljesítésére. Mentés a kötelezettség teljesítése alól, aki munkaképtelen, a várandós nő, az anya a gyermek három éves koráig, a családfenntartó, és akit fontos közérdekből a kötelezettség alól külön eljárásban mentesítenek. A honvédelmi munkakötelezettség nem terjed ki a Honvédség tényleges állományú tagjaira, kormánytisztviselőire, kormányzati ügykezelőire és honvédelmi alkalmazottjaira, a rendvédelmi szervek és a nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjaira, kormánytisztviselőire, köztisztviselőire és rendvédelmi igazgatási alkalmazottjaira, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagjaira, valamint az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagjaira, köztisztviselőire és munkavállalóira. Mentés továbbá a kötelezettség alól a szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, hivatását gyakorló pap, lelkész, rabbi.

Indokolás: a kötelezettség meghatározásának pontosítása, illetve jogszabályi változás (a nemzetbiztonsági szolgálatok kikerültek a rendvédelmi szervek fogalomköréből).

11.4. A GAZDASÁGI ÉS ANYAGI SZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

A fejezet 115. oldalán lévő, alulról harmadik bekezdése után az alábbi három bekezdés kerül új bekezdésként felvételre:

Honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében mindenki gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére kötelezhető, vagyis a kötelezettség minden magyar állampolgárra és minden Magyarországon működő gazdasági szervezetre kiterjed.

A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség kiterjed

- meghatározott gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére vagy a szolgáltatás igénybevételének tűrésére;
- valamely tevékenységtől való tartózkodásra;
- az igénybevételhez szükséges előkészületi tevékenységre, valamint
- az igénybevétel tervezéséhez szükséges adatok közlésére.

Gazdasági és anyagi szolgáltatásra kötelezéssel biztosítható

- a védelmi és biztonsági szervezetek működéséhez szükséges anyagi javak és szolgáltatások rendelkezésre állása;
- a kormányzati és a közigazgatási rendszer zavartalan működése;
- a nemzetgazdaság működőképessége, szükség esetén a működőképesség helyreállítása;
- a polgári védelmi feladatok ellátása,
- a lakosság alapvető életfeltételeihez szükséges szolgáltatások biztosítása
- az egészségügyi válsághelyzeti feladatok ellátása, valamint
- a szövetségi kötelezettség alapján feladatot végrehajtó szövetséges fegyveres erők ellátása.

Az alulról második bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A szolgáltatások igénybevételét az ország egész területére vagy több vármegyére kiterjedően a Kormány vagy a felhatalmazott miniszter, illetékességi területén a területi védelmi bizottság elnöke, valamint a polgármester, a Honvédség és a rendvédelmi szervek részére szükséges technikai eszközök esetében a katonai védelmi és biztonsági igazgatási feladatokat ellátó ágazati igazgatási szerv vezetője, hadiállapotban pedig a katonai szervezet parancsnoka igazgatási szerv vezetője, (összefoglaló kifejezéssel: igénybevételi hatóságok) rendelheti el.

~~Az igénybevételi hatóságok felkészüléssel kapcsolatos feladatait a Védelmi Igazgatási Hivatal hangolja össze, illetve ellenőrzi.~~ **összehangolja a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségre való felkészüléssel kapcsolatos tevékenységek megvalósítását, ellenőrzi a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítésével összefüggő esemény, feladat állapotát.**

A 116. oldal első bekezdése törlésre kerül:

~~Az igénybevételi hatóság határozatával kötelezi a tulajdonost meghatározott gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére, az igénybevételhez szükséges előkészületi tevékenységre, és kötelezheti valamely tevékenységtől való tartózkodásra, illetve az ingatlan, szolgáltatás, technikai eszköz igénybevételre alkalmas állapotban tartására, és a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges előkészületi tevékenységre is.~~

Indokolás: a kötelezettség meghatározásának pontosítása, kiegészítése.

11.5. A VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI CÉLÚ BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

A fejezet 116. oldalon lévő második fejezete az alábbiak szerint módosul:

A bejelentési kötelezettség összehangolt védelmi tevékenység fennállása idején, hadiállapot és szükségállapot kihirdetésének kezdeményezését követően, továbbá különleges jogrend idején kiterjed az ország honvédelmi érdekeit súlyosan sértő vagy veszélyeztető cselekmények, az államhatár rendjét súlyosan sértő cselekmények, az élet- és vagyonbiztonságot jelentős mértékben veszélyeztető **kritikus infrastruktúra, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra rendkívüli eseménye** létfontosságú rendszer üzemzavara, illetve károsítása vagy fentiek közvetlen veszélyének bejelentésére is.

Indokolás: jogszabályi változás.

12. FEJEZET: NEMZETBIZTONSÁGI ISMERETEK

12.2. A MAGYAR NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK JOGÁLLÁSA, IRÁNYÍTÁSA, MŰKÖDÉSI ALAPJAIK

A 118. oldal utolsó, 119. oldalon folytatódó első bekezdése az alábbiak szerint módosul, és utána egy új bekezdés kerül felvételre, valamint a következő bekezdés is módosul, az alábbiak szerint:

A személyi állomány másik csoportjába a nemzetbiztonsági szolgálatok működési feltételeit biztosító, ~~továbbá az alaptevékenységhez kapcsolódó járulékos feladatokat végző~~ rendvédelmi igazgatási alkalmazotti, ~~honvédelmi alkalmazotti~~ állomány és munkavállalók tartoz~~in~~ak.

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat személyi állományába a Magyar Honvédség állományába tartozó hivatásos katonák, honvédelmi alkalmazottak és munkavállalók, valamint önkéntes tartalékos katonák tartoznak.

Tevékenységük jellegéből adódóan **a nemzetbiztonsági szolgálatok** munkatársai fontos és bizalmas munkakört betöltő személynek minősülnek. Így vállalniuk kell a hivatásos vagy önkéntes tartalékos szolgálati, a kormánytisztviselői, illetve a rendvédelmi igazgatási és honvédelmi közalkalmazotti jogviszony létesítéséhez a biztonsági ellenőrzést, valamint azt, hogy az alkalmasság különös feltételeinek meglétét (például a rendezett életvitelt, az emberi kapcsolatokat, a kockázati tényezők hiányát) a szolgálatok ellenőrzik.

Indokolás: a meghatározások pontosítása.

12.3. A MAGYAR NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK ÉS FŐBB FELADATAIK

A 120. oldal alulról negyedik és harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat a titkos adatgyűjtés technikai feladatait végrehajtó polgári nemzetbiztonsági szolgálat, amelynek főbb tevékenységi területe

- az adatszerzésre jogosult szervezet írásbeli megrendelésére titkos információgyűjtés, adatszerzés végzése;
- a titkos információgyűjtéshez, adatszerzéshez szükséges technikai eszközök és anyagok biztosítása **más, azok alkalmazására más nemzetbiztonsági szervek, és információs rendszer titkos megfigyelése eszköz alkalmazása, az Nbtv. hatálya alá nem eső, feljogosított szervek részére igényei alapján;**
- a minősített adat védelmével kapcsolatos hatósági feladatok, valamint a telephelyi iparbiztonsági hatósági feladatok ellátása;
- a biztonsági okmányok védelmével összefüggő hatósági felügyelet ellátása;
- elektronikus információbiztonsági feladatok ellátása;
- ~~az állami és önkormányzati szervek esetében a kibertérből érkező fenyegetések, támadások észlelése, és a szükséges intézkedések megtétele;~~
- **a nemzeti kiberbiztonsági hatóság, és a nemzeti kiberbiztonsági incidenskezelő központ feladatainak ellátása.**

A NBSZ-hez információ- és adatgyűjtésért fordulhat az Alkotmányvédelmi Hivatal, az Információs Hivatal, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, a Nemzeti Adó és Vámhivatal, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, a Rendőrség, a Terrorrelhárítási Központ és az Ügyészség. **a titkos információgyűjtés folytatására, valamint a leplezett eszköz alkalmazására feljogosított szervek fordulhatnak.**

Indokolás: a meghatározások pontosítása, illetve jogszabályi változás lekövetése.

A 121. oldal első és második bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A NIK vizsgálja Magyarország biztonsági és bűnügyi helyzetét, folyamatosan figyelemmel kíséri és elemzi az ország biztonságára, nemzetbiztonsági, bűnügyi és terrorhelyzetre vonatkozó információkat, amelynek keretében

- elemzi-értékeli az együttműködő szervek által átadott adatokat, és ennek alapján ~~kizárólagos hatáskörrel a hírigényeket teljesíti,~~ **eseti és időszakos hírigényeket fogalmaz meg, javaslatot tesz az irányító miniszterek részére az időszerű feladatok meghatározására;**
- kormányzati tájékoztató és döntéstámogató, valamint biztonságpolitikai és bűnügyi stratégiai elemző tevékenységet folytat, és **ehhez az együttműködő szervek számára információs igényeket határoz meg;**
- **feltárja az együttműködő szervek, valamint az együttműködő szervek és az ügyészség által párhuzamosan folytatott eljárásokat és ezekről tájékoztatja az érintett ügyészséget, illetve együttműködő szervet;**
- **amennyiben olyan információt szerez, amely megalapozza az együttműködő szerv, valamint az ügyészség eljárását, intézkedését, úgy erre vonatkozó kezdeményezéssel él, vagy javaslatot tesz;**
- a bűnszervezetek és terrorszervezetek, valamint a szervezett bűnözői és terrorista csoportok tevékenységének elemzésével segítséget nyújt az ellenük való fellépéshez;
- a Magyarországot **biztonsági, nemzetbiztonsági, terrorveszélyeztetettségi és bűnügyi helyzetéről, az ezeket érintő tendenciákról, új jelenségekről** elemzéseket, tájékoztatókat, tanulmányokat készít, javaslatot tesz a terrorfenyegetettség szintjének meghatározására;
- **a nemzeti szuverenitás védelméről szóló törvény szerinti feladatok ellátásának elősegítése céljából a Szuverenitásvédelmi Hivatal részére tájékoztató tevékenységet folytat;**
- információs támogatást nyújt a Kormány, valamint a Nemzetbiztonsági Tanács számára,
- összehangolt védelmi tevékenység, valamint különleges jogrend kihirdetését megalapozó helyzet vagy esemény kezelésével összefüggésben, ~~a nemzetbiztonságot érintően~~ **kiemelt kockázatot jelentő biztonsági fenyegetésekkel kapcsolatos kérdések** vonatkozásában kockázatelemzést végez és szakmai koordinációs tevékenységet lát el

A NIK nem folytat sem műveleti tevékenységet, sem titkos információgyűjtést (nyílt és -feldolgozást végző szolgáltató és támogató szervet működtet, **valamint** információgyűjtést ~~adatbázist kezel~~). ~~– viszont~~ Elemző, értékelő, döntéselőkészítés-támogató feladatainak teljesítése érdekében valamennyi együttműködő szervezet adataihoz hozzáférhet, **és** kezelheti **azokat**. ~~és konkrét nemzetbiztonsági feladat elvégzése érdekében azokat korlátlanul összekapcsolhatja.~~

A 121. oldal harmadik bekezdése törlésre kerül, és kiegészül egy új bekezdéssel:

~~Feltárja az együttműködő szervek, valamint az együttműködő szervek által párhuzamosan folytatott titkos információgyűjtéseket, leplezett eszköz-alkalmazásokat, nyomozásokat és párhuzamos adatkezeléseket, és ezekről tájékoztatja az együttműködő szerveket.~~

A Kormány tagjai feladatkörükben írásban kérhetik a Nemzeti Információs Központot irányító minisztertől információs igények megjelölését a nemzetbiztonsági szolgálatok részére. A kérést indokolni kell és jelezni, hogy az információt más forrásból nem lehet beszerezni.

Indokolás: a meghatározások pontosítása.

12.4. A MAGYAR NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK MŰKÖDÉSÉNEK ELVEI ÉS GYAKORLATA

A 121. oldal utolsó, és 122. oldal első bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományának tagja – miközben köteles előjárója utasításait teljesíteni és Magyarország nemzetbiztonsági érdekeit minden törvényes eszközzel, akár élete kockáztatásával is, érvényesíteni és megvédeni – ugyanakkor köteles feladatait szigorúan a törvényes előírásoknak megfelelően ellátni. Amennyiben az utasítás teljesítésével bűncselekményt követne el, annak végrehajtását köteles megtagadni, e tényről pedig a főigazgatónak jelentést tenni. A főigazgató a jelentést továbbítja az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága elnökének és a miniszternek. **Ha a hivatásos állományú munkatárs jogellenes tevékenységre kap utasítást, köteles e tényre felhívni az utasítást adó figyelmét, az utasítás végrehajtását – kivéve, ha azzal bűncselekményt valósítana meg – azonban nem tagadhatja meg.** Ha a hivatásos munkatárs bármely módon a szolgálat jogellenes működését észleli, észrevételeiről jelentést tehet a miniszternek. A miniszter a szükséges vizsgálatok elvégzését követően köteles tájékoztatást adni az esetről az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága elnökének.

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

A 122. oldal harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Ha a nemzetbiztonsági feladat ellátásához szükséges, a szolgálatok jogosultak – nemzetbiztonsági szempontból különleges fontosságú – a törvényben meghatározott állami szervnél, tartós állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetnél, de egyéb szervezeteknél is munkatársuk számára fedett munkaviszony létesítését kezdeményezni. A foglalkoztatásról megállapodást kell kötni az érintett szervezettel, a kijelölt személynek meg kell felelnie az alkalmazási feltételeknek ~~(és el kell végeznie ez irányú munkáját is)~~. Garanciális szabály, hogy a szolgálatok nem kezdeményezhetnek munkaviszonyt bíróságnál, ügyészségnél, az Alkotmánybíróságnál, az Állami Számvevőszéknél, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál, a **Sándor Palotánál** Köztársasági Elnök Hivatalánál és az Országgyűlés Hivatalánál.

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

12.5. A NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK ÁLTAL ALKALMAZHATÓ INTÉZKEDÉSEK

A 122. oldal alulról harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A nemzetbiztonsági szolgálatok tevékenységének fő jellemzője a konspirált módon végzett információgyűjtés. ~~A szolgálatok a feladataik ellátása során a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatok védelméhez, a közérdekű adatok nyilvánosságához, valamint a birtokvédelemhez fűződő jogokat az Nbtv-ben foglaltak szerint korlátozhatják. Az ennek során tett intézkedés az érintett személy valamely jogának korlátozását eredményezheti. Az állampolgári jogok korlátozására vonatkozóan is garanciális szabály a törvényhez kötöttség elve. Az Nbtv. kimondja, hogy alapvető állampolgári jogok, így különösen a személyes szabadsághoz, a magánlakás, magántitok és levéltitok sérthetetlenségéhez és a személyes adatok védelméhez, valamint a birtokvédelemhez fűződő jogok kizárólag a törvényben foglaltak alapján korlátozhatók.~~

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

12.6. A TITKOS INFORMÁCIÓGYŰJTÉS

A 123. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A nemzetbiztonsági szolgálatok ~~(a NIK kivételével) a feladataik végrehajtása érdekében működésének egyik alapvető jellemzője a titkos információgyűjtést folytathatnak~~ melyet csak akkor képesek végrehajtani, ha számukra a titkos információgyűjtéshez szükséges jogokat törvény biztosítja, és ha az ilyen tevékenységhez szükséges eszközök rendelkezésükre állnak. ~~(A NIK kizárólag belső biztonsági és bűnmegelőzési célú, valamint életvitel ellenőrzést folytathat, a saját állománya vonatkozásában.)~~ Tekintettel arra, hogy a titkos információgyűjtés alapvető jogokat korlátozhat, a tevékenység csak megfelelő keretek között és hatékony garanciák mellett folytatható. E tekintetben alapelv, hogy a szolgálatok csak akkor alkalmazhatnak titkos információgyűjtő eszközöket és módszereket, ha az adatok más módon nem szerezhetők be.

A titkos információgyűjtésnek két típusa van: a *külső engedélyhez nem kötött információgyűjtés*, illetve a *külső engedélyhez kötött információgyűjtés*.

A 124. oldal harmadik bekezdésének harmadik francia bekezdése az alábbiak szerint módosul:

- megállapodás kötését és a nyomozás megtagadását vagy megszüntetését kezdeményezhetik bűncselekmény elkövetőjével információért cserébe (ha az együttműködéssel elérhető nemzetbiztonsági érdek meghaladja az állam büntetőjogi igényét, és ha a bűn nem elévülhetetlen). Ez a jogosultság a ~~NIK-et~~ ~~TIBEK-et~~ és az NBSZ-t nem illeti meg;

Indokolás: jogszabályi változás átvezetése.

Ugyanennek a harmadik bekezdésnek a hatodik francia bekezdése az alábbiak szerint módosul:

- az érintett személyt, illetve az érintett személlyel kapcsolatos ~~nyilvános vagy a közönség részére nyitva álló helyen, közösségi közlekedési eszközön, helyiségeket, épületet, terepet, útvonalat, járművet, nyilvános eseményen~~ megfigyelheti, az észlelteket technikai eszközzel rögzítheti;

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

A 124. oldal alulról harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A titkos információgyűjtést a **Fővárosi Budapest Környéki Törvényszék** elnöke által e feladatra kijelölt bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyezi. Az Nbtv. pontosan elhatárolja, hogy melyik ügykör tartozik a bíró hatáskörébe, és melyik esetben engedélyezheti a miniszter a titkos információgyűjtést. A miniszter engedélyezési eljárása felett a Nemzetbiztonsági Bizottság ellenőrzést gyakorol.

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

12.7. A NEMZETBIZTONSÁGI VÉDELEM ÉS ELLENŐRZÉS SZABÁLYAI

A 126. oldal második bekezdésének negyedik francia bekezdése az alábbiak szerint módosul:

- a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszonyban álló személy **által bejelentett változások azt indokolják, vagy az illető személy** a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel kapcsolatos változás-bejelentési kötelezettsége teljesítését elmulasztotta, vagy

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

12.8. A NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK PARLAMENTI ELLENŐRZÉSE

A fejezet 126. oldalon lévő második bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Garanciális elem, hogy ~~Bizottság elnöke csak ellenzéki képviselő lehet, és tagjai nemzetbiztonsági ellenőrzés alá esnek~~ **a Nemzetbiztonsági Bizottság, a Honvédelmi Bizottság és a Külügyi Bizottság tagjai nemzetbiztonsági ellenőrzés alá esnek. A Nemzetbiztonsági Bizottság elnöke csak ellenzéki képviselő lehet. A bizottságok tagjait titoktartási kötelezettség terheli, amely a megbízatásuk megszűntét követően is fennmarad.**

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

A 127. oldalon lévő negyedik bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Az irányító miniszter köteles tájékoztatást adni a bizottság elnökének, ha a nemzetbiztonsági szolgálatok országgyűlési képviselő **vagy nemzetiségi szószóló** vagy vele közös háztartásban lévő hozzátartozója tekintetében információgyűjtő tevékenységet folytatnak.

A fejezet 127. oldalon lévő utolsó bekezdése helyett egy új bekezdés kerül:

Az Nbtv. a nemzetbiztonsági tevékenység védelme érdekében megerősíti, hogy a nemzetbiztonsági bizottság tagjait — megbízatásuk megszűntét követően is — titoktartási kötelezettség terheli. A bizottság parlamenti ellenőrzési (felügyeleti) eljárása nem érint más bírósági vagy egyéb (hatósági) eljárást, annak megindítását és eredményét nem befolyásolja. A bizottság ellenőrző tevékenysége során felhasznált információk védelmének szükségessége indokolja azt a szabályt, amely szerint a bizottság tagjai megbízatásuk alatt nemzetbiztonsági védelemben részesülnek.

A Honvédelmi Bizottság tagjai nemzetbiztonsági ellenőrzés alá esnek. A Bizottság tagjait titoktartási kötelezettség terheli, amely a megbízatásuk megszűntét követően is fennmarad. A Bizottság tagjai megbízatásuk alatt nemzetbiztonsági védelemben részesülnek.

Indokolás: a meghatározás pontosítása.

13. FEJEZET: A NEMZETI MINŐSÍTETT INFORMÁCIÓK VÉDELME

13.1. A MINŐSÍTETT INFORMÁCIÓK VÉDELMEÉRT FELELŐS NEMZETI BIZTONSÁGI SZERVEK ÉS SZEMÉLYEK

Az alfejezet 128. oldalán lévő utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Azoknál a (döntően államigazgatási, illetve honvédelmi, rendvédelmi, **nemzetbiztonsági**) szerveknél, ahol minősített információkat kezelnek, az adatok minősítéséhez illeszkedő besorolású nyilvántartók működnek. Amennyiben a szervezetnél több telephelyen kezelnek minősített információt, ott a nyilván tartó „alárendeltségében” kezelő pontot kell létrehozni.

Indokolás: jogszabályi változás.

13.3. A MINŐSÍTETT INFORMÁCIÓK VÉDELMEÉNEK ELEMEL

A 129. oldalán lévő utolsó bekezdése után két új bekezdés kerül felvételre:

„Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű minősített adat felhasználására és tárolására **adatkezelési engedély** birtokában kerülhet sor. Az adatkezelési engedély megkérése előtt ki kell alakítani a minősített adat kezelésének személyi, fizikai és adminisztratív biztonsági feltételeit. A biztonsági rendszer megfelelőségét az NBF egy helyszíni vizsgálattal ellenőrzi, amely alapján dönt az adatkezelési engedély kiadásáról. A minősített adatot kezelő szerv az adatkezelési engedélyben meghatározott minősítési szintig kezelhet minősített adatot.

Amennyiben az adatkezelési engedéllyel rendelkező szervezet minősített adatot elektronikus rendszeren is kíván kezelni, a rendszer üzemeltetésére, az előírt feltételek meglétéről az NBF által lefolytatott ellenőrzési eljárást követően kiadott rendszerengedély birtokában kerülhet sor.

Indokolás: jogszabályi változás.

13.3.1. A személyi biztonság

A 130. oldalán az első hat bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Csak olyan személy kaphat engedélyt a minősített információkhoz való hozzáférésre, aki nem **jelent** elfogadhatatlan veszélyforrást annak biztonságára. Minősített adathoz ennek megfelelően kockázati tényezőt nem tartalmazó szakvéleménnyel végződő nemzetbiztonsági ellenőrzést követően, személyi biztonsági tanúsítvánnyal és titoktartási nyilatkozattal rendelkező, jogosult felhasználó férhet hozzá, ~~a titokbirtokos által kiállított felhasználói engedélyben meghatározott jogosultságokkal.~~

~~Az első lépés a nemzetbiztonsági ellenőrzés végrehajtása. az előző fejezetben írtaknak megfelelően.~~

A nemzetbiztonsági ellenőrzés elvégzéséről kiállított, **kockázati tényezőt nem tartalmazó (5 évig érvényes) szakvélemény** alapján ~~a vizsgált személyről a biztonsági vezető a megismerhető titok minősítésének megfelelő személyi biztonsági tanúsítványt állít ki. ezt~~ **kézhez vételét** követően az illető oktatására kerül sor a biztonsági eljárásokról, majd írásban nyilatkozatot tesz a titoktartási kötelezettségek vállalásáról.

~~Ez még mindig nem elegendő a minősített információ megismeréséhez, birtokban tartásához.~~

Ehhez a titokbirtokos (a biztonsági vezető, vagy az adott szervezet vezetője) által kiállított felhasználói engedély szükséges, amelyen feltüntetésre kerül, hogy az illető mire kapott felhatalmazást: csupán megismerheti az információt, vagy birtokában is tarthatja azt, minősített adatot feldolgozhat, minősített iratot készíthet stb.

~~A hozzáférési (felhasználói) engedély visszavonásig, vagy egy korlátozott időtartamra, esetleg egy konkrét ügyre vonatkozóan adja meg a hozzáférés lehetőségét. A biztonsági vezető feladata, hogy fentieket figyelemmel kísérje, és amennyiben már nem indokolt, visszavonja a személyi biztonsági tanúsítványt.~~

Indokolás: jogszabályi változás.